

Quickscan flora en fauna i.h.k.v. 5 initiatieven in de gemeente Lansingerland

November 2019
P19-142/W1710
Auteur: V. van Os

Natuur-Wetenschappelijk Centrum
078-6213921
info@nwcadvies.nl
www.nwcadvies.nl

Quickscan flora en fauna i.h.k.v. 5 initiatieven in de gemeente Lansingerland

Quickscan flora en fauna i.h.k.v. 5 initiatieven in de gemeente Lansingerland

Opdrachtgever: KuiperCompagnons

Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum

Veldwerk: Jeroen Dekker, Danny van den Heuvel

Samenstelling: Victor van Os

Foto's: Jeroen Dekker, NWC

Quickscan flora en fauna op 5 locaties in de gemeente Lansingerland [Samenst.: van Os, V.]
[Foto's: Dekker, J.]. Met lit. opg., Dordrecht: Strix/NWC.

Trefw.: Wet natuurbescherming, flora, fauna, Lansingerland

W1710/P19-172

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of verveelvoudigd, door middel van; druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, november 2019

Inhoud

Samenvatting

1	Inleiding	7
2	Gebiedsbeschrijving	9
3	Wettelijk kader	25
4	Methode	29
5	Resultaten	31
	5.1 Noordeindseweg 84a	31
	5.2 Noordeindseweg 86	32
	5.3 Waddenweg tussen 74 en 78	33
	5.4 Noordersingel 2	34
	5.5 Oosteindsepad 5	35
6	Effecten, verplichtingen en aanbevelingen	37
	6.1 Noordeindseweg 84a	37
	6.2 Noordeindseweg 86	38
	6.3 Waddenweg tussen 74 en 78	39
	6.4 Noordersingel 2	40
	6.5 Oosteindsepad 5	41

Referenties

Bijlagen:

Bijlage 1: Beschermde soorten Wet Natuurbescherming en Rode Lijst

Bijlage 2: Vleermuizen en ruimtelijke ingrepen

Bijlage 3: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Samenvatting

Onderstaande tabellen geven de conclusies uit voorliggend rapport weer. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 6 (effecten, verplichtingen en aanbevelingen) gelezen te worden.

Noordeindseweg 84a, Berkel en Rodenrijs

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Geen.	Zorgplicht.
Vogels met een vaste verblijfplaats	Geen.	Zorgplicht.
Grondgebonden zoogdieren	Geen.	Zorgplicht.

Noordeindseweg 86, Berkel en Rodenrijs

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Geen.	Zorgplicht.
Vogels met een vaste verblijfplaats	Geen.	Zorgplicht.
Grondgebonden zoogdieren	Geen.	Zorgplicht.
Vissen	Geen.	Zorgplicht.
Watergebonden ongewervelden	Geen.	Zorgplicht.

Waddenweg tussen 74 en 78, Berkel en Rodenrijs

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Geen.	Zorgplicht.
Vogels met een vaste verblijfplaats	Geen.	Zorgplicht.
Grondgebonden zoogdieren	Geen.	Zorgplicht.

Noordersingel 2, Berkel en Rodenrijs

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Geen.	Zorgplicht.
Vogels met een vaste verblijfplaats	Geen.	Zorgplicht.
Grondgebonden zoogdieren	Geen.	Zorgplicht.
Vissen	Geen.	Zorgplicht.
Watergebonden ongewervelden	Geen.	Zorgplicht.

Oosteindsepad 5, Bergschenhoek

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen in het aanwezige woonhuis.	Wanneer de geplande werkzaamheden het woonhuis zullen aantasten, is aanvullend onderzoek nodig naar de verblijfplaatsen van vleermuizen. Als het woonhuis niet wordt beïnvloed, geldt alleen de algemene zorgplicht.
Vogels met een vaste verblijfplaats	- Mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van de Gierzwaluw in het aanwezige woonhuis. - Aanwezigheid van een verblijfplaatsen van een niet jaarrond beschermde vogelsoorten (Zwarte kraai).	Wanneer de geplande werkzaamheden het woonhuis zullen aantasten, is aanvullend onderzoek nodig naar de verblijfplaatsen van gierzwaluwen. Als het woonhuis niet wordt beïnvloed, geldt alleen de algemene zorgplicht. Geen uitvoering van werkzaamheden tijdens het broedseizoen van vogels.
Grondgebonden zoogdieren	Geen.	Zorgplicht.
Vissen	Geen.	Zorgplicht.
Watergebonden ongewervelden	Geen.	Zorgplicht.

1. Inleiding

Er zijn plannen om op vijf locaties in de gemeente Lansingerland woningen te realiseren. De verschillende initiatieven zullen plaatsvinden in Berkel en Rodenrijs op de percelen Noordeindseweg 84a, Noordeindseweg 86, Waddenweg tussen 74 en 78 en Noordersingel 2 en in Bergschenhoek op het perceel Oosteindsepad 5.

In het kader van de Wet natuurbescherming dient bij dergelijke ruimtelijke ingrepen eerst een onderzoek gedaan te worden naar de aanwezige natuurwaarden en dient een beoordeling gemaakt te worden van eventuele negatieve effecten van de plannen op deze waarden.

KuiperCompagnons heeft het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd om een quickscan flora en fauna uit te voeren op deze locaties en te adviseren omtrent de relevante natuurwetgeving.

2. Gebiedsbeschrijving

De quickscan heeft betrekking op een vijftal locaties bij woonhuizen in de gemeente Lansingerland (provincie Zuid-Holland). Deze locaties bevinden zich op de volgende adressen: Noordeindseweg 84a, Noordeindseweg 86, Waddenweg tussen 74 en 78 en Noordersingel 2 te Berkel en Rodenrijs, en Oosteindsepad 5 te Bergschenhoek (figuur 1 t/m 5).

Noordeindseweg 84a

Het plangebied aan de Noordeindseweg 84a te Berkel en Rodenrijs betreft een verruigde tuin, waarin een enkelwandige houten schuur met bitumendakbedekking, houten kippenhok, houten tuinkast en een zeer kleine vijver aanwezig zijn. Voorheen bevond zich ook een glazen kas op het perceel, maar deze was ten tijde van de quickscan reeds gesloopt. De tuin wordt aan de noord- en de oostzijde begrensd door de Doctor Vlamingstraat, aan de zuidzijde door een naastgelegen perceel en aan de westzijde door een woonhuis en de Noordeindseweg. Foto's 1 en 2 geven een impressie van het plangebied.

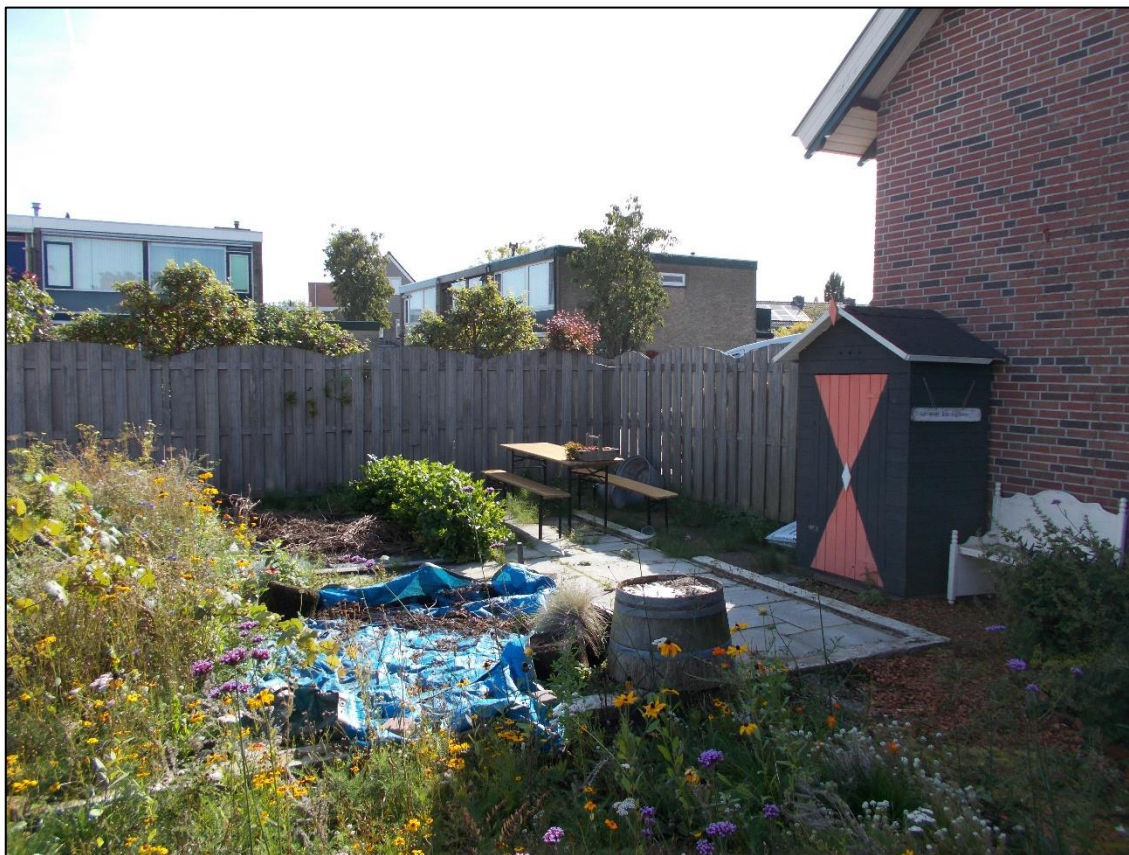

Foto 1: Impressie van de tuin van het perceel aan de Noordeindseweg 84a te Berkel en Rodenrijs.

Foto 2: Impressie van de tuin van het perceel aan de Noordeindseweg 84a te Berkel en Rodenrijs.

Noordeindseweg 86

Het plangebied aan de Noordeindseweg 86 te Berkel en Rodenrijs betreft een goed onderhouden tuin met voornamelijk uitheemse, aangeplante vegetatie. In de tuin bevinden zich een glazen kas en een vijver. De tuin wordt aan de noordzijde begrensd door een naastgelegen perceel, aan de oost- en de zuidzijde door de Doctor Vlamingstraat, en aan de oostzijde door een woonhuis. Foto's 3 t/m 5 geven een impressie van het plangebied.

Foto 3: Glazen kas in de tuin van het perceel aan de Noordeindseweg 86 te Berkel en Rodenrijs.

Foto 4: Vijver in de tuin van het perceel aan de Noordeindseweg 86 te Berkel en Rodenrijs.

Foto 5: Impressie van de tuin op het perceel van de Noordeindseweg 86 te Berkel en Rodenrijs.

Waddenweg tussen 74 en 78

Het plangebied aan de Waddenweg tussen 74 en 78 te Berkel en Rodenrijs betreft een tuin waarin zich een houten schuur, een kippenren en een glazen kas bevinden. Het plangebied wordt aan de noord-, zuid- en westzijde begrensd door naastgelegen percelen, en aan de oostzijde door de Waddenweg. Foto's 6 en 7 geven een impressie van het gebied.

Foto 6: Kippenren op het perceel van de Waddenweg tussen 74 en 78 te Berkel en Rodenrijs.

Foto 7: Glazen kas op het perceel aan de Waddenweg tussen 74 en 78 te Berkel en Rodenrijs.

Noordersingel 2

Het plangebied aan de Noordersingel 2 te Berkel en Rodenrijs bestaat uit een perceel met een woonhuis en een schuur. Ook staan er een aantal bomen. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door een watergang en de Meerweg, aan de oostzijde door een brede watergang, aan de zuidzijde door een grasland en wat bomen, en aan de westzijde door een watergang en een fietspad. Foto's 8 t/m 10 geven een impressie van het plangebied.

Foto 8: Takkenrillen in het plangebied aan de Noordersingel 2 te Berkel en Rodenrijs.

Foto 9: Schuur op het perceel aan de Noordersingel 2 te Berkel en Rodenrijs.

Foto 10: Impressie van het perceel aan de Noordersingel 2 te Berkel en Rodenrijs.

Oosteindsepad 5

Het plangebied aan het Oosteindsepad 5 te Bergschenhoek betreft een perceel met een woonhuis en een schuur. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door naastgelegen percelen, aan de oostzijde door het Oosteindsepad, aan de zuidzijde door naastgelegen percelen met kassen en een watergang, en aan de westzijde door een watergang en de Jacob Marislaan. De watergang is volledig met kroos begroeid. Foto's 11 t/m 14 geven een impressie van het plangebied.

Foto 11: Schuur op het perceel van Oosteindsepad 5 te Bergschenhoek.

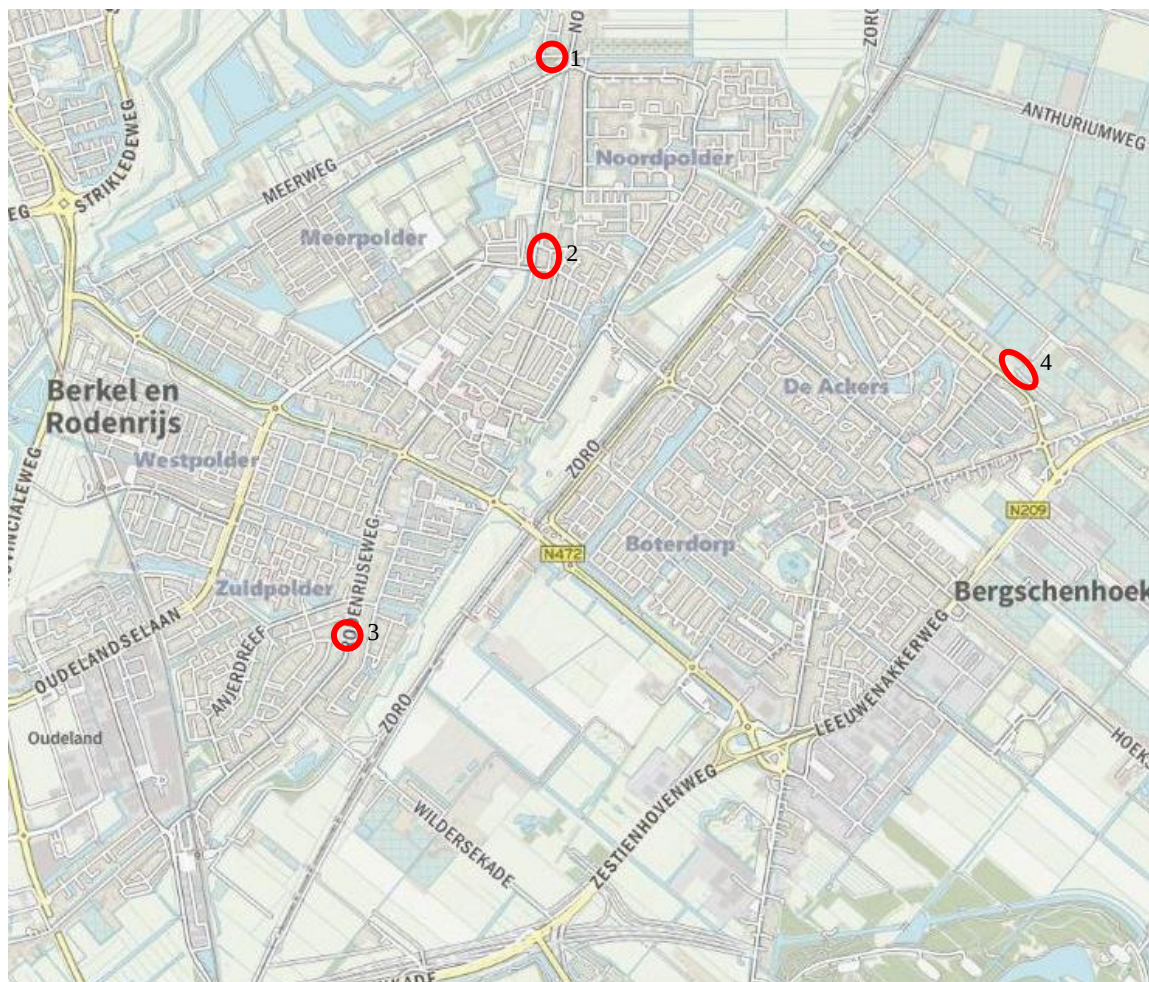
Foto 12: Woonhuis op het perceel van Oosteindsepad 5 te Bergschenhoek.

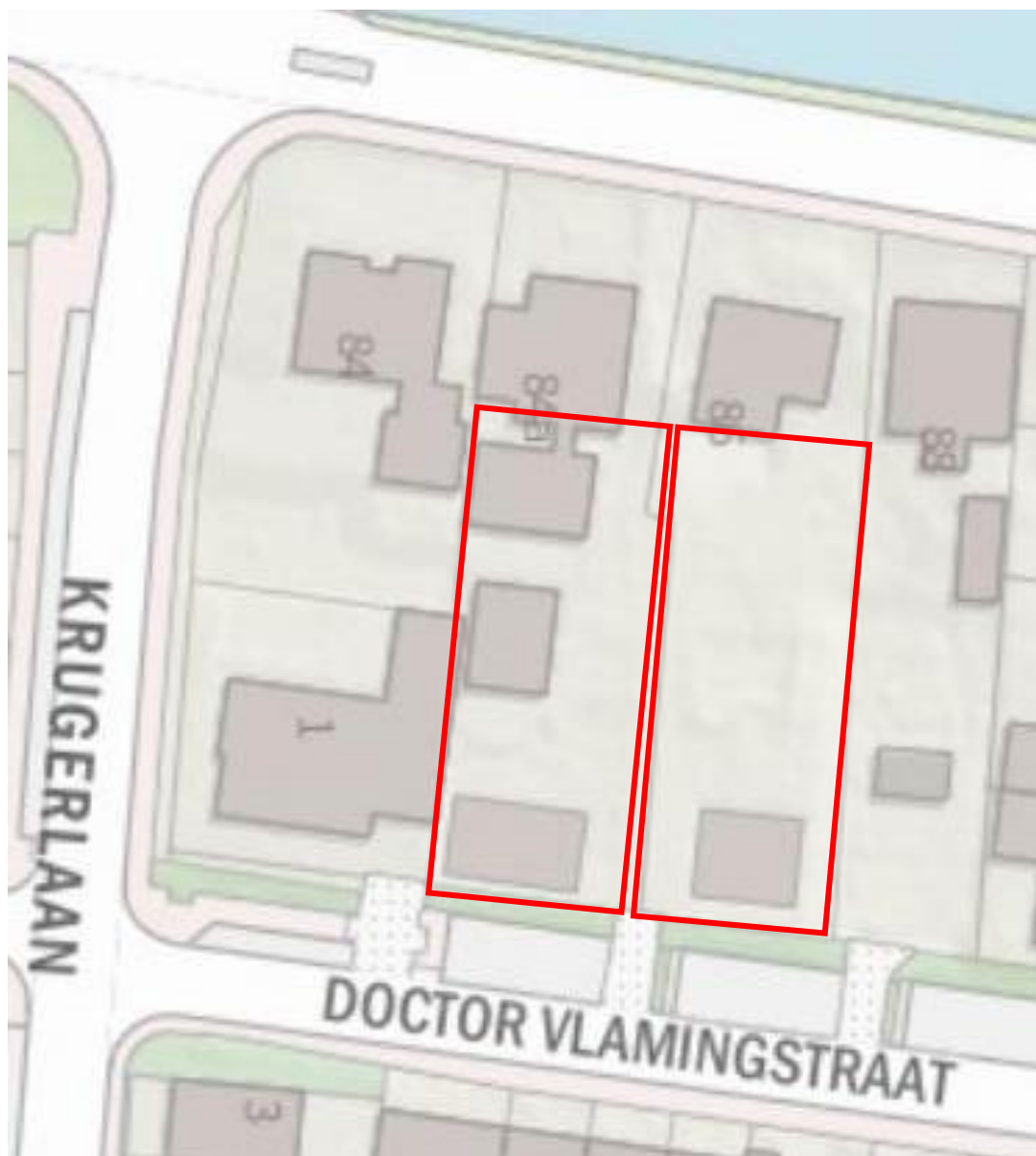
Foto 13: Braakliggend terrein/grasland op het perceel aan het Oosteindsepad 5 te Bergschenhoek.

Foto 14: Met kroos begroeide sloot direct aangrenzend aan het perceel aan het Oosteindsepad 5 te Bergschenhoek.

Figuur 1: Globale ligging van de plangebieden te gemeente Lansingerland, provincie Zuid-Holland (rood omcirkeld, 1: Noordersingel 2; 2: Noordeindseweg 84a en Noordeindseweg 86; 3: Waddenweg tussen 74 en 78; 4: Oosteindsepad 5).
Bron kaartmateriaal: PDOK Viewer

Figuur 2: Plangebied Noordeindseweg 84a en Noordeindseweg 86 in detail (rood omkaderd).

Bron: PDOK Viewer

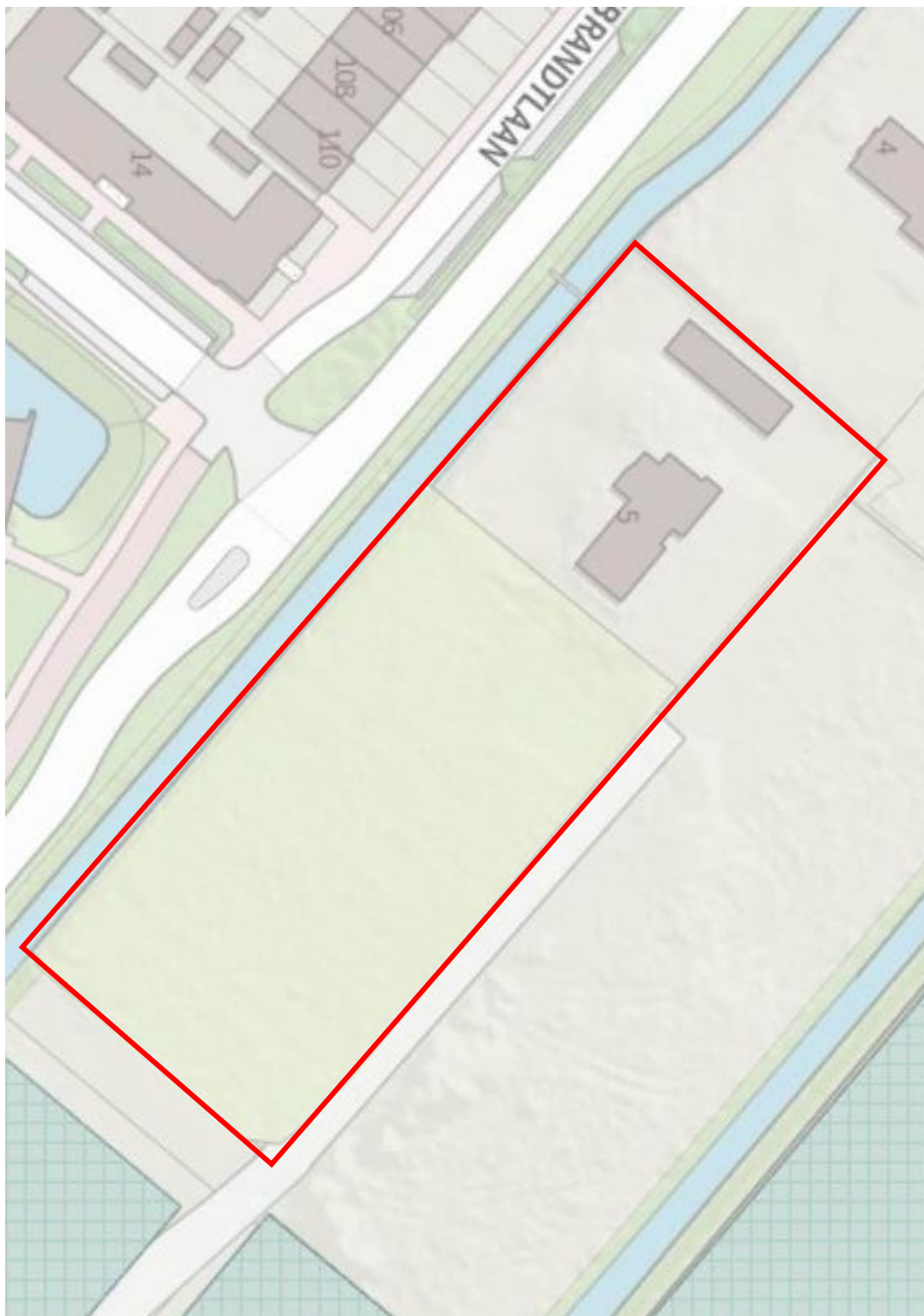
Figuur 3: Plangebied Waddenweg tussen 74 en 78 in detail (rood omkaderd).

Bron: PDOK Viewer

Figuur 4: Plangebied Noordersingel 2 in detail (rood omkaderd).

Bron: PDOK Viewer

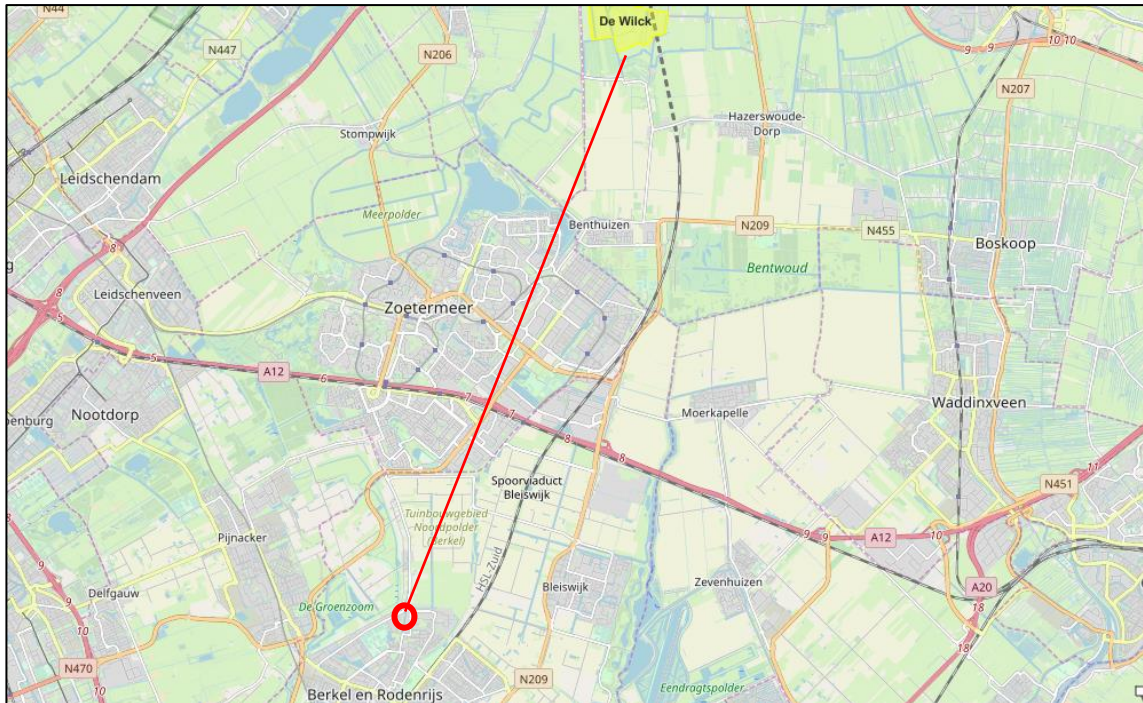
Figuur 5: Plangebied Oosteindsepad 5 in detail (rood omkaderd).

Bron: PDOK Viewer

Beschermde gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bij de onderzochte locatie is 'De Wilck'. Dit Natura 2000-gebied ligt hemelsbreed op minimaal 12,3 kilometer afstand van de plangebieden (figuur 6). Vanwege de afstand tot dit en andere Natura 2000-gebieden en de kleinschalige aard van de werkzaamheden worden er geen significant nadelige effecten verwacht op de habitattypen en instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door geluid, verstoring door licht en andere verstoringfactoren.

De plangebieden maken geen deel uit van, en grenzen niet aan, het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Omdat er als gevolg van de voorgenomen plannen geen (nadelige) effecten op het NNN verwacht worden, is er geen toetsing aan de wet- en regelgeving betreffende het NNN nodig.

Figuur 6: Ligging van het plangebied dat hemelsbreed het dichtstbij Natura 2000-gebied ligt (Noordersingel 2; rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel gearceerd).

3. Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden.

Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

De provincies zijn sinds 1 januari 2017 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en dus ook voor ontheffingsaanvragen.

Om een ontheffingsaanvraag in behandeling te nemen, dient het onderzoek aan goed-gekeurde voorwaarden te voldoen (o.a. ten aanzien van methode, intensiteit, periode, en tijd tussen onderzoeksmomenten). Slechts als het onderzoek volgens deze voorwaarden is uitgevoerd, kan volgens de wetgever een goed onderbouwde uitspraak gedaan worden over;

- de aanwezigheid van beschermde soorten;
- de functie van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor deze beschermde soorten;
- het belang van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor aanwezige beschermde soorten;
- de effecten van plannen op deze soorten;
- de keuze voor te nemen (mitigerende en/of compenserende) maatregelen.

De voorwaarden waaraan onderzoek moet voldoen, staan beschreven in de kennisdocumenten die in opdracht van de wetgever door BIJ12 opgesteld zijn en de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Onderzoeken die niet volgens deze voorwaarden uitgevoerd zijn, kunnen volgens het bevoegd gezag geen basis en onderbouwing vormen van ontheffingsaanvragen en aanvragen zullen om die reden afgewezen worden.

Het NWC is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens bovengenoemde kennisdocumenten en inventarisatieprotocollen.

Soortbescherming

Voor dier- en plantensoorten zijn in de Wnb een aantal verbodsbepalingen opgenomen, waarvan vooral de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 belangrijk zijn in het kader van flora- en faunaonderzoek bij onder andere ruimtelijke ontwikkelingen (tekst vak 1 op de volgende pagina).

De verbodsbepalingen uit de artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Wnb kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van

industriegebieden en het kappen van bomen. Ook bij het opstellen of herzien van bestemmingsplannen zijn de bepalingen uit de Wnb van belang. In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel (Algemene Wet Bestuursrecht) dient bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen en bij (ruimtelijke) activiteiten een toetsing aan de Wnb plaats te vinden. Deze toetsing moet de volgende onderdelen bevatten:

- Een inventarisatie van het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de activiteit;
- Een inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten als gevolg van de activiteit, op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of binnen de invloedssfeer van de activiteit aanwezig zijn;
- Indien nodig een opname van maatregelen die de negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefomgeving mitigeren en/of compenseren.

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten die ook terug te vinden zijn in de artikelen met verbodsbepalingen; alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (artikel 3.1), alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (artikel 3.5) en “overige soorten” (artikel 3.10) die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Provincies mogen afwijken van de lijst met “overige soorten” door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen. Een overzicht van alle beschermde soorten is te vinden in bijlage 1.

Tekstvak 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 Wet natuurbescherming:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10

1. Het is verboden:
 - a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
 - c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken, en leefgebied te compenseren.

Overige soorten

Voor de soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb.

Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermden) de zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijk nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Manieren om aan de zorgplicht te voldoen zijn bijvoorbeeld:

- Er wordt gelegenheid gegeven aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Dit gebeurt door onder andere vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen) gefaseerd te verwijderen;
- In verband met verstoring voor aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd;
- In verband met verstoring van aanwezige dieren wordt geen of amberkleurige verlichting gebruikt tussen zonsondergang en zonsopkomst. Mogelijke verlichting dient naar beneden gericht te zijn.

4. Methode

In het kader van de Wet natuurbescherming is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Deze quickscan bestond uit een veldbezoek en een literatuuronderzoek. Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van soorten verzameld door instanties zoals de Zoogdierverseniging. Op basis van het literatuuronderzoek is bepaald voor welke soortgroepen de aanwezigheid en/of geschiktheid van het plangebied onderzocht diende te worden. Dit zijn; vleermuizen, vogels met een vaste verblijfplaats, grondgebonden zoogdieren en (voor drie van de vijf locaties) vissen en watergebonden ongewervelden.

Het voorkomen van beschermde soorten reptielen, amfibieën, vaatplanten en libellen kon op basis van habitatvereisten, verspreidingsgegevens en/of kenmerken van het plangebied op voorhand uitgesloten worden.

De onderzochte locaties vormen tevens geen geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders omdat de bodem te voedselrijk is om als biotoop voor de waardplanten van deze vlindersoorten te kunnen dienen. Bovendien komen de meeste beschermde vlindersoorten op slechts een aantal locaties in Nederland voor (voornamelijk natuurgebieden). Om deze reden is deze soortgroep buiten beschouwing van de quickscan gelaten.

Het veldbezoek is op 20 september 2019 uitgevoerd door ecologen van het NWC. De temperatuur tijdens het veldbezoek bedroeg 19°C, het was onbewolkt en de wind had een kracht van 3 Bft. Deze gegevens zijn in het veld gemeten of ingeschat.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten en alle onderdelen van hun leefomgeving worden beschermd door de Wet natuurbescherming (bijlage 2). Alle vijf locaties zijn daarom beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen. Hierbij is onder andere beoordeeld in hoeverre het gebied geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Er is onder andere gelet op de aanwezigheid en de kenmerken van holtes. Daarnaast is gelet op sporen van vleermuizen, zoals uitwerpselen en het voorkomen van meststrepen bij eventuele invliegopeningen.

Ook is beoordeeld of er in en in de directe omgeving van de verschillende plangebieden potentieel belangrijke vliegroutes en/of foerageergebieden aanwezig zijn, zoals bomenrijen, andere groene, lijnvormige landschapselementen, kleinschalige weilanden of andere halfopen gebieden.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Vogels met een vaste verblijfplaats worden jaarrond beschermd door de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving (bijlage 3). Voorbeelden van deze soorten zijn de Huismus (*Passer domesticus*) en de Gierzwaluw (*Apus apus*).

Tijdens de quickscan zijn de plangebieden onderzocht op de aanwezigheid van nesten van vogels met een vaste verblijfplaats, en is bepaald welke gevolgen de voorgenomen plannen voor deze vogels met zich meebrengen (zoals verstoring door geluid). Dit is gedaan door te letten op sporen (braakballen, veren, uitwerpselen, etc.) en nesten (o.a. horsten en oude kraaiennesten) en aan de hand van waarnemingen van de betreffende vogelsoorten (geluid, zicht, en/of territoriumindicerend gedrag). Tevens is bekeken of de gebieden een significant onderdeel zouden kunnen zijn van de functionele leefomgeving van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens de quickscan is gekeken naar aanwijzingen voor de (mogelijke) aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten in de verschillende plangebieden. Hierbij is gelet op de geschiktheid van het gebied als leefgebied voor deze soorten en op sporen van deze soorten (holen, geurmerken, vraatsporen, uitwerpselen en loopsporen).

Vissen

Het water binnen het plangebied is met behulp van steeknetten bemonsterd. Alle gevangen vissen zijn in het veld gedetermineerd en zo snel mogelijk teruggezet in het water waar ze uit kwamen.

Watergebonden ongewervelden

Tijdens de aquatische bemonstering tijdens de quickscan is bekeken of de plangebieden geschikt zijn als leefgebied voor strikt beschermde watergebonden ongewervelden, is gezocht naar individuen van deze soorten, en is beoordeeld in hoeverre de voorgenomen plannen nadelige effecten veroorzaken voor deze soorten.

5. Resultaten

5.1 Noordeindseweg 84a

Vleermuizen

De in het plangebied aanwezige houten schuur is ongeschikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege het feit dat de buitenwand niet dubbelwandig is, zodat vleermuizen zich er niet tussen kunnen verschuilen. Ook het kippenhok en de tuinkast zijn vleermuisongeschikt. Er bevinden zich in het plangebied geen bomen met vleermuisgeschikte holten. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

Het plangebied kan door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute en/of foerageergebied. Vanwege de beperkte grootte van het plangebied kan echter worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied betreft. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebieden aanwezig in de vorm van groenzones en watergangen.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Er zijn in het plangebied geen nesten van vogels met een vaste verblijfplaats aangetroffen. De bebouwing is niet geschikt als verblijfplaats voor gierzwaluwen of uilen vanwege het ontbreken van geschikte holten voor deze soorten. Er bevinden zich in het plangebied geen bomen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. Wel is het plangebied geschikt als functionele leefomgeving voor de Huismus. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen huismussen waargenomen, maar deze soort maakt wellicht wel gebruik van de tuin bij onderzoek in het juiste seizoen. Er bevinden zich in de directe omgeving voldoende alternatieve gebieden die geschikt zijn als functionele leefomgeving voor de Huismus en eventueel deze functie van het plangebied kunnen overnemen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen beschermde grondgebonden zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Op basis van gebiedskenmerken is de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren ook met voldoende zekerheid uit te sluiten. Er zijn dus geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied.

5.2 Noordeindseweg 86

Vleermuizen

De in het plangebied aanwezige kas is geheel van glas. Mogelijke invliegopeningen voor vleermuizen zijn afgedekt met een net. Ook zijn er geen bomen met vleermuisgeschikte holtes aanwezig. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

Het plangebied en haar nabije omgeving kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute en/of foerageergebied. Vanwege de beperkte grootte van het plangebied en de aanwezigheid van voldoende alternatieve gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebied in de directe omgeving (in de vorm van groenzones en watergangen) kan echter worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied betreft.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Er zijn tijdens de quickscan in het plangebied geen nesten van vogels met een vaste verblijfplaats aangetroffen. De aanwezige kas is ongeschikt als verblijfplaats voor beschermde vogelsoorten zoals de Gierzwaluw en uilen. Er bevinden zich in het plangebied geen bomen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. Wel is het plangebied geschikt als functionele leefomgeving voor de Huismus. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen huismussen waargenomen, maar deze soort maakt wellicht wel gebruik van de tuin bij onderzoek in het juiste seizoen. Er bevinden zich in de directe omgeving voldoende alternatieve gebieden die geschikt zijn als functionele leefomgeving voor de Huismus en eventueel deze functie van het plangebied kunnen overnemen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen beschermde grondgebonden zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Op basis van gebiedskenmerken is de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren ook met voldoende zekerheid uit te sluiten. Er zijn dus geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied.

Vissen

Er zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Bij de aquatische bemonstering van de vijver werd slechts één vissoort aangetroffen (tabel 1).

Watergebonden ongewervelden

Er zijn geen beschermde soorten watergebonden ongewervelden aangetroffen. Bij de aquatische bemonstering van de vijver werden uitsluitend individuen aangetroffen van de Posthorenslak en de Gewone poelslak (tabel 1).

Tabel 1: Overzicht gevangen soorten bij aquatische bemonstering van de vijver Noordeindseweg 86.

Soort	Aantal
Goudvis (<i>Carassius auratus</i>)	16
Posthorenslak (<i>Planorbis corneus</i>)	4
Gewone poelslak (<i>Lymnaea stagnalis</i>)	6

5.3 Waddenweg tussen 74 en 78

Vleermuizen

Zowel de in het plangebied aanwezige houten schuur, het kippenhok als de groentekas zijn ongeschikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. Ook zijn er geen bomen met vleermuisgeschikte holten aanwezig. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

Het plangebied en haar nabije omgeving kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute en/of foerageergebied. Echter is het plangebied hiervoor maar matig geschikt. Vanwege de beperkte grootte van het plangebied, en het ontbreken van geschikte landschapselementen waarlangs vleermuizen kunnen vliegen of foerageren, zoals lijnvormige bomenrijen en waterpartijen, kan worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied betreft. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebieden aanwezig.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. De aanwezige schuur heeft een plat en laag dak, wat niet geschikt is voor vogelsoorten met een vaste verblijfplaats. Er bevinden zich in het plangebied geen bomen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. Wel is het plangebied geschikt als functionele leefomgeving voor de Huismus. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen huismussen waargenomen, maar deze soort maakt wellicht wel gebruik van de tuin bij onderzoek in het juiste seizoen. Er bevinden zich in de directe omgeving voldoende alternatieve gebieden die geschikt zijn als functionele leefomgeving voor de Huismus en eventueel deze functie van het plangebied kunnen overnemen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen beschermde grondgebonden zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. De aanwezige schuur is volledig afgesloten en dus ontoegankelijk voor bijvoorbeeld marterachtigen. Er zijn in het plangebied geen takkenrillen en dergelijke aanwezig waar marterachtigen of andere strikt beschermde grondgebonden zoogdieren gebruik van zouden kunnen maken.

5.4 Noordersingel 2

Vleermuizen

Er zijn in het plangebied geen vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen. De aanwezige bebouwing is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Open stootvoegen die toegang bieden tot de spouw ontbreken en er zijn ook geen andere openingen in de bebouwing aangetroffen. Verder bevinden zich in het plangebied geen geschikte boomholten waar vleermuizen gebruik van zouden kunnen maken.

Het plangebied en haar nabije omgeving kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute en/of foerageergebied. Dit vanwege de aanwezigheid van open delen, lijnvormige opgaande vegetatie en watergangen in of direct aangrenzend aan het plangebied.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. De aanwezige bebouwing heeft een plak en laag bitumen dak, wat niet geschikt is voor vogelsoorten met een vaste verblijfplaats zoals de Gierzwaluw of de Huismus. Er werden geen nesten aangetroffen in de aanwezige bomen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen huismussen waargenomen, maar deze soort maakt wellicht wel gebruik van het plangebied bij onderzoek in het juiste seizoen. Er bevinden zich in de directe omgeving voldoende alternatieve gebieden die geschikt zijn als functionele leefomgeving voor de Huismus en eventueel deze functie van het plangebied kunnen overnemen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens de quickscan zijn in het plangebied geen sporen van beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het aanwezige groen binnen het plangebied kan mogelijk als foerageergebied gebruikt worden. De aanwezige takkenrillen en de verruigde vegetatie maken het plangebied geschikt als functionele leefomgeving voor marterachtigen.

Vissen

Er zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Bij de aquatische bemonstering van de aanwezige watergangen werden geen vissen aangetroffen (tabel 2).

Aquatische ongewervelden

Er zijn geen beschermde soorten watergebonden ongewervelden aangetroffen. Bij de aquatische bemonstering van de aanwezige watergangen werden zeven soorten slakken aangetroffen (tabel 2). Geen van deze soorten geniet echter strikte bescherming onder de Wet natuurbescherming.

Tabel 2: Overzicht gevangen soorten bij aquatische bemonstering van de vijver Noordersingel 2.

Soort	Aantal
Gewone poelslak (<i>Lymnaea stagnalis</i>)	1
Ovale poelslak (<i>Radix balthica</i>)	4
Grote diepslak (<i>Bithynia tentaculata</i>)	1
Vijverpluimdrager (<i>Valvata piscinalis</i>)	1
Posthoornslak (<i>Planorbis rebrum</i>)	1
Gewone schijfhoren (<i>Planorbis planorbis</i>)	4
Draaikolkschijfhoren (<i>Anisus vortex</i>)	1

5.5 Oosteindsepad 5

Vleermuizen

De in het plangebied aanwezige schuur is ongeschikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van gaten, kieren en/of spleten waardoor vleermuizen naar binnen zouden kunnen. Ook in de aanwezige bomen zijn geen vleermuisgeschikte holten aangetroffen.

Het in het plangebied aanwezige woonhuis is wel geschikt als mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen. Aan de zuidwestelijke kant van het pand bevindt zich een kier onder de dakgoot, die vleermuizen mogelijk toegang verschaft tot geschikte verblijfplaatsen. Daarnaast werd een mogelijk vleermuisgeschikte holte aangetroffen onder het dakbeschot aan de oostelijke zijde van het woonhuis. Aan dezelfde zijde is tevens ruimte onder het boeiboord.

Het plangebied en haar nabije omgeving kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute en/of foerageergebied. Dit vanwege de aanwezigheid van open delen, lijnvormige opgaande vegetatie en watergangen in of direct aangrenzend aan het plangebied.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Er bevindt zich een nest van de Zwarte kraai (*Corvus corone*) in de aanwezige Treurwilg in het plangebied. Verder zijn in het plangebied geen nesten van vogelsoorten met een vaste verblijfplaats aangetroffen. Er zijn ook geen Huismussen gezien of gehoord.

De schuur is ongeschikt als verblijfplaats voor de Gierzwaluw, omdat het dak te laag is voor deze soort. Het dak van het woonhuis is wel geschikt als mogelijke verblijfplaats voor de Gierzwaluw, met name aan de oostelijke en de westelijke zijde. Er zijn geen sporen van gierzwaluwen aangetroffen.

Er zijn geen sporen van uilen aangetroffen en ook zijn er geen voor uilen geschikte invliegopeningen aanwezig in het woonhuis of de schuur.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen beschermde grondgebonden zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Het plangebied is mogelijk geschikt als functionele leefomgeving voor beschermde marterachtigen.

Vissen

Er zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Bij de aquatische bemonstering van de aanwezige watergangen werden geen vissen aangetroffen (tabel 3).

Aquatische ongewervelden

Er zijn geen beschermde soorten watergebonden ongewervelden aangetroffen. Bij de aquatische bemonstering van de aanwezige watergangen werden zeven soorten slakken aangetroffen (tabel 3). Geen van deze soorten geniet echter strikte bescherming onder de Wet natuurbescherming.

Tabel 3: Overzicht gevangen soorten bij aquatische bemonstering van de vijver Oosteindsepad 5.

Soort	Aantal
Gewone poelslak (<i>Lymnaea stagnalis</i>)	1
Ovale poelslak (<i>Radix balthica</i>)	2
Posthoornslak (<i>Planorbis rebrum</i>)	3
Draaikolkschijfhoren (<i>Anisus vortex</i>)	1

6. Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

6.1 Noordeindseweg 84a

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan daarom met zekerheid uitgesloten worden. Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig,

Vleermuizen kunnen het plangebied mogelijk gebruiken als vliegroute en/of foerageergebied. Op basis van de beperkte grootte van het plangebied en het feit dat er zich in de directe omgeving voldoende gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebieden bevinden, kan worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied betreft. Aanvullend onderzoek naar de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet nodig. Er bestaan vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor vogelsoorten met een vaste verblijfplaats zoals huismussen, gierzwaluwen of uilen. Het plangebied is geschikt als functionele leefomgeving van de Huismus, maar het kan worden uitgesloten dat het plangebied een essentieel onderdeel van deze functionele leefomgeving vormt. Het kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat vogels met een vaste verblijfplaats gebruik maken van het plangebied en er bestaat vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen uitwerpselen of andere sporen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen in het plangebied. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het aanwezige groen binnen het plangebied kan mogelijk als foerageergebied gebruikt worden. Het is echter uit te sluiten dat het essentieel foerageergebied betreft, vanwege het kleine oppervlak van het aanwezige groen en de slechte verbinding met omliggende (natuur)gebieden. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door omliggende gebouwen en wegen, en is dus voor marterachtigen slecht bereikbaar vanuit natuurgebieden.

6.2 Noordeindseweg 86

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan daarom met zekerheid uitgesloten worden. Aanvullend onderzoek naar de verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig.

Vleermuizen kunnen het plangebied mogelijk gebruiken als vliegroute en/of foerageergebied. Op basis van de beperkte grootte van het plangebied en het feit dat er zich in de directe omgeving voldoende gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebieden bevinden, kan worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied betreft. Aanvullend onderzoek naar de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet nodig, en er bestaan vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor vogelsoorten met een vaste verblijfplaats zoals huismussen, gierzwaluwen of uilen. Het plangebied is geschikt als functionele leefomgeving van de Huismus, maar het kan worden uitgesloten dat het plangebied een essentieel onderdeel van deze functionele leefomgeving vormt. Het kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat vogels met een vaste verblijfplaats gebruik maken van het plangebied en er bestaat vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen uitwerpselen of andere sporen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen in het plangebied. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het aanwezige groen binnen het plangebied kan mogelijk als foerageergebied gebruikt worden. Het is echter uit te sluiten dat het essentieel foerageergebied betreft, vanwege het kleine oppervlak van het aanwezige groen en de slechte verbinding met omliggende (natuur)gebieden. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door omliggende gebouwen en wegen, en is dus voor marterachtigen slecht bereikbaar vanuit natuurgebieden.

Vissen

Bij aquatische bemonstering van watergangen in en nabij het plangebied zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Er is geen aanvullend onderzoek

nodig en vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Watergebonden ongewervelden

Bij aquatische bemonstering van de watergangen in en nabij het plangebied zijn geen beschermde soorten watergebonden ongewervelden aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde watergebonden ongewervelden kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

6.4 Waddenweg tussen 74 en 78

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan daarom met zekerheid uitgesloten worden. Het plangebied is zeer matig geschikt als vliegroute en/of foerageergebied voor vleermuizen vanwege het ontbreken van opgaand groen zoals lijnvormige bomenrijen en waterpartijen. Aanvullend onderzoek naar de vliegroutes, foerageergebieden en verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig, en er bestaan vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten met een vaste verblijfplaats. Het plangebied is geschikt als functionele leefomgeving van de Huismus, maar het kan worden uitgesloten dat het plangebied een essentieel onderdeel van deze functionele leefomgeving vormt. Het kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat vogels met een vaste verblijfplaats gebruik maken van het plangebied en er bestaat vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen uitwerpselen of andere sporen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen in het plangebied. De aanwezige schuur biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het plangebied kan door algemeen beschermde marterachtigen mogelijk als foerageergebied gebruikt worden. Het is echter uit te sluiten dat het essentieel foerageergebied betreft, vanwege het kleine oppervlak van het aanwezige groen en de slechte verbinding met omliggende (natuur)gebieden. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door omliggende gebouwen en wegen, en is dus voor marterachtigen slecht bereikbaar vanuit natuurgebieden.

6.3 Noordersingel 2

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen holtes aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan daarom met zekerheid uitgesloten worden. Aanvullend onderzoek naar de verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig.

Vleermuizen kunnen het plangebied mogelijk gebruiken als vliegroute en/of foerageergebied. Op basis van de beperkte grootte van het plangebied en het feit dat er zich in de directe omgeving voldoende gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebieden bevinden, kan worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied betreft. Aanvullend onderzoek naar de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet nodig, en er bestaan vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten met een vaste verblijfplaats. Het plangebied is geschikt als functionele leefomgeving van de Huismus, maar het kan worden uitgesloten dat het plangebied een essentieel onderdeel van deze functionele leefomgeving vormt. Het kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat vogels met een vaste verblijfplaats gebruik maken van het plangebied en er bestaat vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen uitwerpselen of andere sporen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen in het plangebied. Wel is het plangebied geschikt als functionele leefomgeving voor marterachtigen. Echter zijn er geen waarnemingen bekend van marterachtigen in of nabij het plangebied, en geldt voor de Bunzing, Hermelijn, en Wezel binnen de provincie Zuid-Holland een algemene vrijstelling. Daarnaast is het onwaarschijnlijk dat het plangebied een essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving uitmaakt, gezien het relatief kleine oppervlakte en de slechte verbinding met omliggende (natuur)gebieden. Het plangebied wordt aan alle zijden omgeven door omliggende gebouwen en wegen, en is dus voor marterachtigen slecht bereikbaar vanuit natuurgebieden. Om deze redenen kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat er bij de geplande werkzaamheden leefgebied en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden aangetast en daarmee de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en er bestaan

vanuit de Wet natuurbescherming ten opzichte van deze soortgroep, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen.

Vissen

Bij aquatische bemonstering van watergangen in en nabij het plangebied zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Watergebonden ongewervelden

Bij aquatische bemonstering van watergangen in en nabij het plangebied zijn geen beschermde soorten watergebonden ongewervelden aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde watergebonden ongewervelden kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

6.5 Oosteindsepad 5

Vleermuizen

In het plangebied zijn enkele holtes aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. Deze holtes bevinden zich in het op het perceel aanwezige woonhuis. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in de overige bebouwing en bomen kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Wanneer de geplande werkzaamheden het woonhuis zullen aantasten, is aanvullend onderzoek nodig naar de verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens het meest recente vleermuisprotocol, en dient te bestaan uit meerdere vleermuisinventarisaties in de periode van half mei tot en met eind september. Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar namelijk een netwerk van verschillende verblijfplaatsen (kraamplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijven, en (massa) winterverblijfplaatsen). Het vleermuisprotocol stelt daarom dat meerdere inventarisatiemomenten nodig zijn om de functies die de bebouwing jaarrond voor vleermuizen vervult, zo goed mogelijk te inventariseren. Op basis van de uitkomsten van het aanvullende onderzoek wordt duidelijk of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

In het geval dat de geplande werkzaamheden het aanwezige woonhuis niet aantasten, is geen aanvullend onderzoek naar de verblijfplaatsen van vleermuizen nodig.

Vleermuizen kunnen het plangebied mogelijk gebruiken als vliegroute en/of foerageergebied. Op basis van de beperkte grootte van het plangebied en het feit dat er zich in de directe omgeving voldoende gelijkwaardige of geschiktere vliegroutes en foerageergebieden bevinden, kan worden uitgesloten dat het een essentiële vliegroute en/of

essentieel foerageergebied betreft. Aanvullend onderzoek naar de vliegroutes en foeragegebieden van vleermuizen is niet nodig.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied zijn geen nesten, ruimtes of holtes aangetroffen waar vogels met een vaste verblijfplaats gebruik van zouden kunnen maken. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor vogelsoorten met een vaste verblijfplaats zoals huismussen of uilen. Het dak van het aanwezige woonhuis is wel geschikt als vaste verblijfplaats voor gierzwaluwen. In het geval dat de geplande werkzaamheden het dak van het woonhuis aantasten, is vervolgonderzoek nodig om de functies van het gebouw voor gierzwaluwen te achterhalen. Dit onderzoek dient te bestaan uit tenminste drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 15 juli, tussen twee uur voor zonsondergang en zonsondergang.

Wat betreft de overige vogelsoorten met een vaste verblijfplaats kan het kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat deze gebruikmaken van het plangebied en er bestaat vanuit de Wet natuurbescherming, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soorten.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen uitwerpselen of andere sporen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen in het plangebied. De aanwezige bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het aanwezige groen binnen het plangebied kan mogelijk als foerageergebied gebruikt worden. Echter zijn er geen waarnemingen bekend van marterachtigen in of nabij het plangebied, en geldt voor de Bunzing, Hermelijn en Wezel binnen de provincie Zuid-Holland een algemene vrijstelling. Om deze redenen kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat er bij de geplande werkzaamheden strikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden aangetast en daarmee een verbodsbepaling uit de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en er bestaat vanuit de Wnb ten opzichte van deze soortgroep, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen.

Vissen

Ondanks intensieve bemonstering van de watergangen in en nabij het plangebied zijn er geen beschermde vissoorten aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten kan daarom met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Watergebonden ongewervelden

Ondanks intensieve bemonstering van de watergangen in en nabij het plangebied zijn geen beschermde soorten watergebonden ongewervelden aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde watergebonden ongewervelden kan derhalve met voldoende zekerheid worden uitgesloten. Er is geen aanvullend onderzoek nodig en vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er, op de zorgplicht na, geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

Referenties

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, maart 2017. *Vleermuisprotocol 2017*. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en ww.netwerkgroenebureaus.nl

Zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Beschermde soorten Wet Natuurbescherming en Rode Lijst

In het kader van de Wet Natuurbescherming worden alle in Europa voorkomende en in het wild levende vogels beschermd en onderstaande soorten uit overige soortgroepen:

Amfibieën <u>Habitatrichtlijn</u> Boomkikker Geelbuikvuurpad Heikikker Kamsalamander Knoflookpad Poelkikker Rugstreeppad Vroedmeesterpad <u>Overige soorten</u> Alpenwatersalamander Bruine kikker Gewone pad Kleine watersalamander Meerkikker Middelste groene kikker/bastaard kikker Vinpootsalamander Vuursalamander Vissen <u>Habitatrichtlijn</u> Houting Steur <u>Overige soorten</u> Beekdonderpad Beekprik Elrits Gestippelde alver Grote modderkruiper Kwabaal Zeezoogdieren <u>Habitatrichtlijn</u> Bruinvis	Bultrug Butskop Dwergpotvis Gestreepte dolfin Dwergvinvis Gewone dolfin Gewone spitsdolfijn Gewone vinvis Griend Grijze dolfin Kleine zwaardwalvis Narwal Noordse vinvis Orca Potvis Spitsdolfijn van gray Tuimelaar Walrus Witflankdolfijn Witsnuitdolfijn Witte dolfin Vleermuizen <u>Habitatrichtlijn</u> Baardvleermuis Bechsteins vleermuis Bosvleermuis Brandts vleermuis Franjestaart Gewone dwergvleermuis Gewone grootoorvleermuis Grijze grootoorvleermuis Grote hoefijzerneus Grote rosse vleermuis Ingekorven vleermuis	Kleine dwergvleermuis Kleine hoefijzerneus Laatvlieger Meervleermuis Mopsvleermuis Noordse vleermuis Rosse vleermuis Ruige dwergvleermuis Tweekleurige vleermuis Vale vleermuis Watervleermuis Landzoogdieren <u>Habitatrichtlijn</u> Bever Hamster Hazelmuisk Lynx Noordse woelmuisk Otter Wilde kat Wolf <u>Overige soorten</u> Aardmuisk Boommarter Bosmuisk Bunzing Damhert Das Dwergmuisk Dwergspitsmuisk Edelhert Eekhoorn Egel Eikelmuis Gewone bosspitsmuisk	Gewone zeehond Grijze zeehond Grote bosmuisk Haas Hermelijn Huisspitsmuisk Konijn Molmuisk Ondergrondse woelmuisk Ree Rosse woelmuisk Steenmarter Tweekleurige bosspitsmuisk Veldmuisk Veldspitsmuisk Vos Waterspitsmuisk Wezel Wild zwijn Woelrat Kreeftachtigen <u>Overige soorten</u> Europese rivierkreeft Weekdieren <u>Habitatrichtlijn</u> Bataafse stroommossel Platte schijfhoren
--	---	---	--

**Sporenplanten-
bladmossen**Habitatrichtlijn

Geel
schorpioenmos
Tonghaarmuts

**Sporenplanten-
varens**Habitatrichtlijn

Kleine vlotvaren

Overige soorten

Blaasvaren
Groensteel
Schubvaren

ZaadplantenHabitatrichtlijn

Drijvende
waterweegbree
Groenknolorchis
Kruipend
moerasscherm
Liggende raket
Zomerschroeforchis

Overige soorten

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde
ogentroost
Berggamander
Bergnachtorchis
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode
wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Fanjegentiaan
Geelgroene
wespenorchis
Geplooid
vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt
zonneroosje
Glad biggenkruid

Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote
leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuizeranjer
Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea
Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerasgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkelk
Roggelelie
Rood
peperboompje
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Scherpkruid
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trogamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

DagvlindersHabitatrichtlijn

Apollovlinder
Boszandoog
Donker
pimpernelblauwtje
Grote vuurvlinder
Moerasparelmoer-
vlinder
Pimpernelblauwtje
Tijmblauwtje
Zilverstreephooi-
beestje

Overige soorten

Aardbeivlinder
Bosparelmoer-
vlinder
Bruin dikkopje
Bruine eikenpage
Duinparelmoer-
vlinder
Gentiaanblauwtje
Grote
parelmoervlinder
Grote vos
Grote
weerschijnvlinder
Iepenpage
Kleine heivlinder
Kleine
ijsvogelvlinder
Kommavlinder
Sleedoorpage
Spiegeldikkopje
Veenbesblauwtje
Veenbesparel-
moervlinder
Veenhooibeestje
Veldparelmoer-
vlinder
Zilveren maan

NachtvlindersHabitatrichtlijn

Teunisbloempijl-
staart

HaftenHabitatrichtlijn

Oeveraas

LibellenHabitatrichtlijn

Bronslibel
Gaffellibel

Gevlekte
witsnuitlibel
Groene
glazenmaker
Mercurwaterjuffer
Noordse
winterjuffer
Oostelijke
witsnuitlibel
Rivierrombout
Sierlijke
witsnuitlibel

Overige soorten

Beekrombout
Bosbeekjuffer
Donkere
waterjuffer
Gevlekte glanslibel
Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense
heidelibel
Speerwaterjuffer

KeversHabitatrichtlijn

Brede
geelrandwaterroof-
kever
Gestreepte
waterroofkever
Juchtleerkever
Vermiljoenkever

Overige soorten

Vliegend hert

ReptielenHabitatrichtlijn

Dikkopschildpad
Gladde slang
Kemp's
zeeschildpad
Lederschildpad
Muurhagedis
Soepschildpad
Zandhagedis

Overige soorten

Adder
Hazelworm
Levendbarende
hagedis
Ringslang

fonteinkruid
Fraai hertshooi
Franjegentiaan
Franse silene
Geel viltkruid
Geknikte
vossenstaart
Gelobde maanvaren
Gelobde melde
Genadekruid
gentiaan
Goorde veldsla
Gesteelde
zoutmelde
Getande veldsla
Gevlekt
Gevlekt
zonneroosje
Glad biggenkruid
Groene nachtorchis
Groenknolorchis
Groot spiegelklokje
Groot zeegras
Grote biesvaren
Grote bosaardbei
Grote bremraap
Grote
muggenorchis
Grote wolfsklauw
Handjesereprijs
Harlekijn
Heelbeen
Herfstschrøeforchis
hertshooi
Honingorchis
Italiaanse clematis
Kale
vrouwenmantel

Kleine wolfsklauw
Kleinste egelskop
Kleverige reigersbek
Klimopklokje
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolsteenbreek
Knopbies
Koprus
Korensla
Kraagroos
Kranskarwij
Kranssalie
Kruipend
moerasscherm
Lange zonnedaauw
Langstengelig
Liggend bergvlas
Liggende ereprijs
Linnaeusklokje
Malrove
Mannetjesorchis
Melkviooltje
Moeragamander
moerasscherm
Moerassmele
moerasweegbree
Muurbloem
Muurganzenvoet
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Nachtkoekoeks-
bloem
Noords walstro
Onderaardse klaver
Ondergedoken
Overblijvende
hardbloem

Smalle raai
Spiesraket
Spiraalruppia
Spits havikskruid
Steenbraam
Stekende bies
Stijf struisriet
Stijve
Stijve steenraket
Stinkende
ganzenvoet
Stinkende kamille
Stofzaad
Tengere veldmuur
Trosgamander
Tweehuisige zegge
Valkruid
Veenbloembies
Veenmosorchis
Veenorchis
Veldgentiaan
Veldkruidkers
Verfbrem
Vetblad
Viltroos
Vliegenorchis
Vlottende
watteranonkel
Vlozegge
Vogelnestje
Voorjaarsganzerik
Vroege ereprijs
vrouwenmantel
Waterlepeltje
Waterlobelia
Weidekervel-
torkruid
Weidevergeet-mij-

Zilt torkruid
Zinkschapengras
Zinkviooltje
Zwartblauwe
rapunzel
Zweedse kornoelje

**Vissen (ernstig
bedreigd, bedreigd,
kwetsbaar,
gevoelig)**
Adderzeenaald
Ansjovis
Barbeel
Beekforel
Beekprik
Bittervoorn
Botervis
Driedradige meun
Elrits
Fint
Gestippelde alver
Gevlekte gladde
haai
Gevlekte griet
Glasgrondel
Grote koornaarvis
Grote
modderkruiper
Grote pieterman
Kleine slakdolf
Kopvoorn
Kroeskarper
Kwabaal
Pijlstaartrog
Ruwe haai
Serpeling
Sneep

Rode Lijst vaatplanten en vissen

Vaatplanten (ernstig bedreigd en bedreigd)

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Armbloemige
waterbies
Beklierde
ogentroost
Bergandoorn
Bergbeemdgras

Berggamander
Berghertshooi
Bergvrouwen-
mantel
Besanjelier
Betonie
Bilzekruid
Blaasvaren
Blauw guichelheil
Bleek bosvogeltje
Bleek schildzaad
Bleke schubwortel

Blonde zegge
Bosdravik
Bottelroos
Brave hendrik
Brede raai
Breed wollegras
Bruinrode
wespenorchis
Christoffelkruid
Draadgentiaan
Draadklaver
Dreps

Driedistel
Driekantige bies
Duifkruid
Duitse
Duitse brem
Dwerggras
Dwergvas
Echt lepelblad
Eironde
leeuwenbek
Fijn goudscherm
Fijnstengelige

Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuiser anjer
Karwij
Karwijselie
Klein glaskroos
Klein glidkruid
Klein nimfkruid
Klein spiegelklokje
Klein wintergroen
Klein zeegras
Kleine biesvaren
Kleine ereprijs
Kleine schorseneer
Kleine steentijm
Kleine tijm

Plat blaasjeskruid
Platte bies
Poppenorchis
Purperorchis
Riempjes
Roggelelie
Rond sterrenkroos
Ronde zegge
Rood bosvogeltje
Rossig fonteinkruid
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Ruwe dravik
Scherpkruid
Slank wollegras
Slanke gentiaan

nietje
Welriekende
nachtorchis
Wergbloem
Wijdbloeiende rus
Wilde averuit
Wilde kievitsbloem
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Witte rapunzel
Witte
waterranonkel
Wolfskers
Wrangwortel
Zandwolfsmelk
Zeegerst

Stekelrog
Steur
Trompetter-
zeenaald
Vetje
Vlagzalm
Vorskwab
Winde
Zeepaardje
Zeestekelbaars
Zwarte grondel

Bijlage 2: Vleermuizen en ruimtelijke ingrepen

Vleermuizen en hun leefgebied worden beschermd door de Wet Natuurbescherming. In deze wet is bepaald dat in het geval van een ruimtelijke ingreep ruim van tevoren bekeken moet worden of de ingreep nadelige invloed kan hebben op vleermuizen en hoe hiermee omgegaan moet worden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen maken het hele jaar door gebruik van verschillende verblijfplaatsen (o.a. in bomen en gebouwen). Vleermuisverblijfplaatsen zijn op te delen in verschillende typen: winterverblijfplaats (waar overwinterd wordt), dagkwartieren (waar de mannetjes in de kraamkolonieperiode overdag zitten, alleen of in kleine groepjes), kraamkolonies (vrouwtjes en hun jongen, vaak in grote groepen), paar-verblijven (waar gepaard wordt, vaak in het najaar, soms gelijk aan de winterverblijfplaats) en tussenkwartieren (gebruikt in de periode tussen overwinteren en de zomerperiode in). Per type verblijfplaats gebruiken vleermuizen vaak meerdere verblijven waartussen gewisseld wordt, bijvoorbeeld wanneer elders het klimaat geschikter is of om aan parasieten te ontkomen. Vleermuizen zijn wel zeer honkvast wat betreft de typen verblijven die ze gebruiken. Dit betekent dat hun verblijven belangrijk zijn voor instandhouding van de populatie en dat deze daarom beschermd worden door de wet.

Sinds mei 2009 is het Vleermuisprotocol vastgesteld. Dit is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Het protocol dient als leidraad voor het bepalen hoe en hoe vaak geïnventariseerd moet worden om te voldoen aan de wetgeving. Voor het bepalen of een gebouw of een potentieel geschikte boom van belang is als vleermuisverblijfplaats, is over het algemeen een langlopend onderzoek nodig (van april/mei t/m september/oktober) en zijn 4 tot 7 bezoeken nodig. Om onnodige vertraging te voorkomen, wordt daarom aangeraden om in de planning van de voorgenomen plannen rekening te houden met deze onderzoeksperiode.

Maatregelen ten behoeve van vleermuizen zijn nodig:

- indien sprake is van een verblijfplaats die van significant belang is of zou kunnen zijn en/of;
- indien vleermuizen aangetroffen zijn.

Er is sprake van een significant belangrijke verblijfplaats (ook wel vaste verblijfplaats genoemd, een verblijfplaats die van belang is voor een populatie) als:

- er sprake is van een kraamkolonie;
- er sprake is van een belangrijke overwinteringsplaats of paarplaats;
- er geen alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving beschikbaar zijn;
- de gunstige staat van instandhouding van de (populatie van) de soort in het geding is bij het verdwijnen van de verblijfplaats.

De te nemen maatregelen moeten ervoor zorgen dat verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming niet overtreden worden. Dit betekent dat er geen dieren gedood, verwond of actief verstoord mogen worden en dat in geval van significant belangrijke verblijfplaatsen deze behouden moeten blijven of anderszins tijdig op een goede manier vervangen dienen te worden. De functie die het leefgebied voor de betreffende populatie vervult, moet onverminderd blijven bestaan.

Om te voorkomen dat dieren gedood, verwond of actief verstoord worden, kunnen de volgende mitigerende maatregelen nodig zijn:

- niet slopen in de winterslaaperperiode (in deze periode kan zelden met zekerheid worden vastgesteld dat vleermuizen afwezig zijn in een potentieel geschikt en onoverzichtelijk object, omdat ze dan ook 's nachts passief zijn. Dat maakt ze in deze periode overigens extra kwetsbaar);
- vlak voor de sloop onderzoeken of er individuen aanwezig zijn in het te slopen object. Zijn deze wel aanwezig dan geldt dat gewacht moet worden tot het dier of de dieren weg zijn.

Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn kan een ontheffing aangevraagd worden bij de provincie waarin de ingreep plaatsvindt. Een afwijzingsbrief, die stelt dat geen ontheffing nodig is, 'omdat als de voorgestelde maatregelen genomen worden er immers geen verboden overtreden worden' geldt als goedkeuring van de voorgestelde maatregelen. Zijn de maatregelen niet voldoende, dan moeten deze aangepast worden. Als dat niet mogelijk is of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verstrekt in geval van projecten waarbij sprake is van een groot openbaar belang.

Jachtgebied en vliegroutes

Naast verblijfplaatsen bestaat het leefgebied van vleermuizen ook uit foerageergebied en vliegroutes (vaak bomenrijen of waterlopen). Deze zijn ook beschermd als zij van significant belang zijn. Zij gelden als significant belangrijk indien bij aantasting de functionaliteit van de verblijfplaats(en) in het geding komt. Is dat het geval, dan zijn maatregelen nodig die dit voorkomen, anders is een ontheffing nodig. Ook hier geldt dat deze alleen verstrekt wordt in geval van projecten waarbij sprake is van een groot openbaar belang.

Bijlage 3: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Als mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Wet Natuurbescherming aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren. Indien goedgekeurd, wordt door de provincie een “positieve afwijzing” afgegeven.

Als geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- Is er een wettelijk belang?
- Is er een andere bevredigende oplossing?
- Komt de gunstige staat van instandhouding in gevaar?

“Ruimtelijke inrichting en ontwikkeling” of een “dwingende reden van groot openbaar belang” gelden echter niet als een wettelijk belang. Dit betekent dat de provincie in het kader van ruimtelijke ingrepen alleen een positieve afwijzing af kan geven.

Bescherming van vogelnesten

Artikel 3.1 lid 2 uit de Wet Natuurbescherming luidt:

“Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen”.

Voorafgaand en tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met eventueel aanwezige vogelnesten. Er is sprake van een nest wanneer er nestindicatief gedrag is waargenomen en/of er een broedsel aanwezig is. Het vernielen of beschadigen van een nest is verboden. Dit geldt voor alle vogelsoorten. De meeste vogels maken echter elk broedseizoen een nieuw nest of zijn goed in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen onder de bescherming van de Wnb wanneer het in gebruik is (tijdens het broedseizoen). Wanneer een dergelijk nest niet in gebruik is, is geen ontheffing nodig voor het vernielen of beschadigen ervan.

Verstoring van vogels is ook verboden, maar er bestaat een uitzondering voor verstoring die niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5 Wnb). Dit betekent dat verstoring tijdens het broedseizoen toegestaan is, mits de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort gewaarborgd blijft.

Een (beperkt) aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van deze vogelsoorten zijn niet alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn, maar het hele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Tot slot is er nog een categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voor deze soorten is extra onderzoek nodig, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd; deze soorten zijn namelijk *wel* jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Hieronder de lijst met jaarrond beschermde vogelnesten:

Nesten van de volgende soorten zijn jaarrond beschermd indien ze nog in functie zijn:

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>
Ransuil	<i>Asio otus</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>
Steenuil	<i>Athene noctua</i>
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>

Nesten van de volgende soorten zijn niet jaarrond beschermd (categorie 5), maar hiervan is inventarisatie wel gewenst:

Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>
Bosuil	<i>Strix aluco</i>
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>
Eider	<i>Somateria mollissima</i>
Ekster	<i>Pica pica</i>
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Glanskop	<i>Parus palustris</i>
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>
Groene specht	<i>Picus viridis</i>
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>
Hop	<i>Upupa epops</i>
Huiswaluw	<i>Delichon urbica</i>
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>
Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>
Raaf	<i>Corvus corax</i>
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>